

Vandborg-Ferring

Forsamlingshus/Fælleshus

Med udgangspunkt i protokoller og andet materiale på Klinkby og Omegns Lokalhistoriske Arkiv, samt Marie Strande`s, Kathrine Lind`s og Hanne Borg`s erindringer samt oplysninger fra Ingrid

Winther vil jeg forsøge at orientere om tidspunkter og aktiviteter med det sigte, at give et

helhedsindtryk til læserne af perioden 1888 – 2009 med Forsamlingshus og Fælleshus i Vandborg-Ferring sogne.

Optakten til det der skete i slutningen af 1800-tallet:

Bønderne begyndte at få selveje i slutningen af 1700 tallet, og efter nogle år blev samfundet blev

mere dynamisk. På Lemvigegnen var vi lidt forud for den øvrige del af landet, idet bønderne her

begyndte at få selveje allerede fra 1757.

Det folkelige gennembrud kom fra 1870 -1885 med den grundtvigske bevægelse og de politiske strømninger, højskolerne, andelsbevægelsen samt et blomstrende foreningsliv. Indre Mission stod i

skyggen af den grundtvigske bevægelse i 1870-erne men fra midten af 80-erne begyndte billedet at

vende. Der blev bygget forsamlingshuse, missionshuse, andelsmejerier og brugsforeninger m.m.

(det er godt at læse Henning Ringgaard Lauridsen bog: ” Folk i bevægelse ”)

Før i tiden var der ingen landsbyer i Vandborg, Det var først i slutningen af 1800-tallet Vandborg

Kirkeby, Vandborg Smedeby og Strande kom til. Kirkebyen blev dannet omkring skolen og kirken, Smedebyen på grund af smedien og Strande på grund af jernbanen, der kom i 1899. 1879 kom der gang i gymnastikken (mænd) – i Møllegaardens lade med primitive redskaber.

Det

var Lings gymnastik, der jo dengang var den eneste form for gymnastik, man kendte. Først

omkring 1900 begyndte kvinderne med gymnastik.

1888 opførtes forsamlingshuset - midtvejs mellem Nyholm og Mejeriet – før vejen til Nørmark. Det

var kun et stort rum – uden forgang og uden køkken. Når de skulle bruge kogende vand til kaffe,

fik man vandet kogt i mejeriets gruekedel, og derefter blev det båret på åg i transportspande ud til

forsamlingshuset. Når man kom ind, kom man direkte ind i salen. Der var ribber på væggene og

store borde, der kunne stilles op. Udenfor var der et toiletskur med spande.

Perioden 1882-1904 blev der bygget 15 forsamlingshuse i Skodborg-Vandfuld Herreder.

Perioden 1884 – 1909 blev der også bygget 17 missionshuse i Skodborg-Vandfuld Herreder.

Skodborg-Vandfuld Herreder = Lemvig Kommune incl. Thyborøn-Harboøre plus Resen, Humlum og Venø.

Fra protokol for Vandborg Forsamlingshus 1888 – 1936:

93 beboere i Vandborg købte aktier i 1888.

Interessenterne havde part i Gymnastik- og Forsamlingshuset efter det antal aktier de tegnede a 10

kr

Den samlede udgift for opførelse af Gymnastik- og Forsamlingshuset i 1888 var 2.181,61 kr.

Den 28. november 1888 var aktionærene samlede for at vedtage bestemmelser om ” Husets ” brug.

I lovene fra 1888 er Formålet ved foredrag, sang, samtale og deslige at fremme samfundslivet og folkeoplysningen.

Vandborg-Ferring 2 28-07-2009

Forsamlingshus/Fælleshus

1888 – 1936 aktiviteter:

I 1890-erne blev der afholdt missionsmøder i Forsamlingshuset indtil Missionshuset blev bygget i år 1900.

Gymnastik for piger og karle samt for børn, afholdsforeningsmøder, vennemøder, foredrag, sangforening, Husmandsforeningen, Frelsen Hær, danseundervisning, høstfester, børns juletræ.

Mejeriudbetalinger foregik også i forsamlingshuset, efterårsmøder, fodboldspillernes fest, lysbilledfremvisning. Ringridning ses første gang i 1922.

Fra ca 1920 – 1936 var der faldende aktiviteter især med foredrag i forsamlingshuset.

1915 betales første gang for elektricitet. 1902 – 1935 gjorde Marie Lund rent i forsamlingshuset.

Generalforsamlingen den 16-03-1936:

Det vedtoges at bygge et nyt Forsamlingshus på gdr. Charles Hansens Mark øst for Mejeriet

Den kom til at koste 17.533,70 kr..

Forsamlingshuset blev indviet af valgmenighedspræst Pastor Busk, Lemvig den 1. oktober 1936.

Formålet i lovene fra 1936: **Interessentskabet har til Formål at opføre og drive et Forsamlingshus for Beboere i Vandborg og Ferring Sogne. Forsamlingshuset indrettes således, at det tillige kan tjene til Gymnastikhus.**

I lovene fra 1936 står der også: **I forsamlingshuset må der ikke nydes stærke Drikke. Berusede personer har ingen adgang til Lokalerne. Kortspil i Lokalerne må ikke finde sted.**

Under krigen 1940 – 45 tog tyskerne huset , og de ødelagde så mange ting, at der måtte en gennemgribende istandsættelse til efter krigen. I 1947 giver bestyrelsen tilladelse til at der må serveres øl og vin i begrænset omfang ved familiefester. Den 1/5 1947 bliver Johanne Gaj antaget.

I 1948 optages et lån på 4.000 kr. i Vandborg-Ferring Sparekasse til nyt toiletrum.

1951: Leje af Forsamlingshuset til private 100 kr. uden brændsel. Den lille sal alene 35 kr. .

1955: udgravning af lille Sal og Køkken med indlæggelse af centralvarme samt indretning af omklædningsrum, madkælder m.m..

1971: Ekstraordinær generalforsamling angående evt. overdragelse af forsamlingshuset til Klinkby

Ungdomsklub, som blev stemt ned af 17 mod og 10 stemmer for forslaget.

Den 10-06-1971 afholdtes ekstraordinær generalforsamling med eneste punkt: valg af en hel ny bestyrelse.

I 1972/1973 blev der indlagt centralvarme i den lille sal samt beboelsen og der blev installeret toiletrum ovenpå – ca. 25.000 kr. . I april 1975 blev ribberne taget ned.

Ved forsamlingshusets 40 års jubilæum 1976 fik Johanne og Andreas Gaj (bestyrere) et maleri af

Jonna Sejk som en ekstra tak.

Aktiviteter 1936 – 2007:

Efter krigen blev forsamlingshuset brugt rigtig meget til gymnastik for voksne og børn – 1959 var

der i alt 116 gymnaster til opvisning. I den periode var der danseskole, folkedans, dilettant- og

revyforestillinger, foredrag, julebal, maddemonstrationer, sykurser m.m., børnejuletræ,

loppemarkeder, foredrag, lysbilleder, midsommerfester, høstfester, skovtur i Klosterheden samt

kysttur fra Ferring til Thorsminde, virksomhedsbesøg

Klinkby og Vandborg - Ferring forsamlingshuse samarbejdede om folkedans.

Klinkby Skole blev bygget i 1964 og kom i gang i 1965.

Sidste gang der var gymnastikhold i forsamlingshuset var i 1966. Gymnastikken blev herefter

flyttet til Klinkby Skole`s gymnastiksal.

1980 blev der bygget nye toiletter og køkkenet blev renoveret. Der blev indsamlet 60.000 kr. i Vandborg-Ferring til moderniseringen af Forsamlingshuset.

Den samlede byggeudgift blev 257.341 kr..
 1981 startede pladespillene.
 1984 blev der indsamlet 44.770 kr. i Vandborg
 – Ferring sogne til dækning af kautionslån for
 5 kautionister/bestyrelsesmedlemmer der i 1984
 måtte indbetale 27.940,10 kr. i alt til
 Sparekassen
 SDS i Lemvig.

1985 blev forsamlingshuset omdannet til en
 selvejende institution. Der blev lavet nye
 vedtægter. I
 pkt. 1 står der:

**Formålet med huset er at lave et fælles
 samlingssted til afholdelse af møder af
 opbyggelig og
 oplysende art, til afholdelse af fester og
 sammenkomster for såvel foreninger som
 private**

m.m.. Der var da 160 medlemmer.

Oktober 2007 foreslog den siddende bestyrelse
 at sælge Vandborg-Ferring Forsamlingshus.
 Forslaget blev nedstemt på en ekstraordinær
 generalforsamling den 22. oktober 2007,
 hvorefter der

blev valgt en hel ny bestyrelse.

Den nye arbejdsbestyrelse har lavet **et helt nyt
 koncept:**

**Navnet er ændret til Vandborg-Ferring
 Fælleshus**

Husets **formål** er, **at have et fælles
 samlingssted til afholdelse af møder af
 opbyggelig og
 oplysende art, samt afholdelser af fester og
 sammenkomster arrangeret af medlemmer.**

Alle der er bosiddende eller har matrikel i
 Vandborg- Ferring sogne kan blive medlem.

Det er

medlemmernes ” ekstra stue ”

Der er ingen udlejning til ikke medlemmer. Se
 Fælleshusets hjemmeside. (Google)

Aktiviteter efter 2007:

Syng julen ind, højskolesangtænder, juletræ,
 revy, foredrag, rollespil, alternativ helbredelse,
 yoga,

skakspil m.m., ølbrygning, dannelse af biogan=
 indkøbsklub for dagligvarer. Desuden spisning
 og dans ved generalforsamlingen.

28/7 2009,

Fortælling af Ib Brændgaard Jensen